

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Υποτιτλισμός από τα ελληνικά στα αγγλικά και σχολιασμός
της ομιλίας του Ιάκωβου Παναγόπουλου στο TEDxIonianUniversity

Ονοματεπώνυμο: Γεωργία Πλαστέρα

Αρ.Μητρώου : Ξ2018050

Επιτροπή Εποπτείας :

Βιλελμίνη Σωσώνη (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια)

Σταύρος Κοζομπόλης (Ακαδημαϊκός Υπότροφος)

Κέρκυρα, Φεβρουάριος 2024

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	4
Abstract	4
1 Εισαγωγή.....	5
2 Σχολιασμός	6
2.1 Ανάλυση εντολής και σκοπού	6
2.2 Σύντομη παρουσίαση ρυθμίσεων στο Subtitle Edit	6
2.3 Template	7
2.4 Ανάλυση μεταφραστικών δυσκολιών	7
2.5 Ανάλυση τεχνικών δυσκολιών	10
3 Συμπεράσματα.....	12
Βιβλιογραφικές αναφορές	13
Παράρτημα: Αγγλικοί υπότιτλοι.....	14

Περίληψη

Η παρούσα πτυχιακή εργασία έχει ως αντικείμενο τον υποτιτλισμό και τον σχολιασμό της διαδικασίας από τα ελληνικά προς τα αγγλικά της ομιλίας του Ιάκωβου Παναγόπουλου με τίτλο «Στην αναζήτηση του Τρίτου Δρόμου» όπου έλαβε χώρα στο TEDxIonianUniversity το 2022. Η ομιλία εστιάζει στην προσωπική του αλλαγή μέσα απ' τον ορισμό στόχων και τη διαχείριση των προσδοκιών, σε συνδυασμό με το προσωπικό έργο και την πορεία του, τόσο καλλιτεχνικά όσο και ερευνητικά.

Λέξεις κλειδιά: Υποτιτλισμός, Κινηματογράφος, Subtitle Edit

Abstract

This dissertation presents the subtitling and commentary of the speech of Iakovos Panagopoulos, entitled "The search for the Third Path" originally delivered in Greek and translated into English. The speech took place at TEDxIonianUniversity in 2022 and focuses on personal change through achieving goals and managing expectations, combined with the personal work and the artistic and research course of Iakovos Panagopoulos.

Keywords:

Subtitling, Cinema, Subtitle Edit

1 Εισαγωγή

Η οπτικοακουστική μετάφραση είναι η μετάφραση ενός οπτικοακουστικού κειμένου, ενός κειμένου που μεταδίδεται παράλληλα μέσω δύο ταυτόχρονων και συμπληρωματικών καναλιών (ακουστικό και οπτικό) και συνδυάζει πολλούς σημειωτικούς κώδικες (Σωσώνη, 2023, διάλεξη). Η ιστορία της οπτικοακουστικής μετάφρασης είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την εξέλιξη και τα επιτεύγματα της τεχνολογίας και παράλληλα την εξέλιξη του κινηματογράφου. Είναι ένας κλάδος ο οποίος έχει αρχίσει να αναπτύσσεται από πολύ παλιά και όσο περνούν τα χρόνια βελτιώνεται, ιδιαίτερα με τα βοηθητικά εργαλεία που εμφανίζονται συνεχώς και δημιουργούν ένα πλαίσιο πιο βοηθητικό και προσβάσιμο.

Η παρούσα εργασία έχει ως θέμα τον διαγλωσσικό υποτιτλισμό της ομιλίας του Ιάκωβου Παναγόπουλου στο TEDxIonianUniversity στη Κέρκυρα το 2022. Στην ομιλία αυτή, παρουσιάζει τη ζωή του όσον αφορά τον επαγγελματικό του προσανατολισμό και την πορεία που ακολούθησε αλλά και τον τρίτο δρόμο τον οποίο ο ίδιος ακολούθησε, ώστε να φτάσει στο σημείο που βρίσκεται σήμερα. Ο Ιάκωβος Παναγόπουλος είναι Επίκουρος Καθηγητής του *Τμήματος Τεχνών Ήχου και Εικόνας* του Ιονίου Πανεπιστημίου και ασχολείται με την κινηματογραφική παραγωγή. Η πρωτοποριακή δουλειά του είναι συνδυασμός πρακτικής σκηνοθεσίας και ακαδημαϊκής έρευνας. Στόχος του είναι να γεφυρώσει το χάσμα ανάμεσα στα δύο. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα και το ακαδημαϊκό του υπόβαθρο εστιάζουν στην έρευνα πάνω στη σκηνοθεσία, παραγωγή, διεύθυνση φωτογραφίας και στη συγγραφή σεναρίων.

Για την εκπόνηση της παρούσας εργασίας κρίθηκε απαραίτητη η πλήρης κατανόηση του υλικού που δόθηκε προς μελέτη καθώς και η λήψη σημειώσεων όσον αφορά τις μεταφραστικές δυσκολίες και ιδιαιτερότητες που παρουσιάστηκαν κατά τη διάρκεια του υποτιτλισμού της ομιλίας. Ο υποτιτλισμός έγινε εξ' ακοής, καθώς δεν ήταν διαθέσιμο το ελληνικό template. Ωστόσο, κάποια σημεία που ήταν δυσνόητα ή δεν ακούγονταν καθαρά τα λόγια, επιλύθηκαν έπειτα από επικοινωνία με τον ομιλητή, Ιάκωβο Παναγόπουλο, ο οποίος έδωσε σαφείς διευκρινίσεις.

Τα επόμενα κεφάλαια περιλαμβάνουν τον σχολιασμό της διαδικασίας του υποτιτλισμού, όπου αναφέρονται περισσότερες πληροφορίες για το θέμα του βίντεο, γίνεται αναφορά πάνω στο πρόγραμμα που χρησιμοποιήθηκε το Subtitle Edit, και τέλος παρουσιάζονται οι μεταφραστικές και τεχνικές δυσκολίες που εντοπίστηκαν κατά τη διαδικασία του υποτιτλισμού. Επιπλέον, γίνεται και η καταγραφή των συμπερασμάτων που εξήχθησαν κατά τη διαδικασία εκπόνησης της εργασίας.

2 Σχολιασμός

2.1 Ανάλυση εντολής και σκοπού

Το βίντεο που επιλέχθηκε είναι μια ομιλία του Ιάκωβου Παναγόπουλου στο TEDxIonianUniversity που πραγματοποιήθηκε στην Κέρκυρα το 2022 όσον αφορά τη πορεία της ζωής του, τα φοιτητικά του χρόνια και τα εμπόδια που αντιμετώπισε σχετικά με τον τομέα που ήθελε να ασχοληθεί επαγγελματικά. Κύριο θέμα είναι η διαχείριση των επαγγελματικών του πιστεύω όσον αφορά την πληρότητα που δίνει ένα επάγγελμα και τη συνειδητοποίηση ότι δεν υπάρχει μια προκαθορισμένη πορεία που όλοι πρέπει να ακολουθούν. Ο Παναγόπουλος κατάφερε να συνδυάσει ένα πρακτικό επάγγελμα όπως αυτό του κινηματογραφιστή με την ακαδημαϊκή έρευνα. Πέρα από ακαδημαϊκός ερευνητής, ο Παναγόπουλος ασχολείται και με τον κινηματογράφο στην πράξη. Η ομιλία του βασίζεται στο βιβλίο του «*Ο Τρίτος Δρόμος στον Κινηματογράφο: το Μοντέλο του Ακαδημαϊκού Κινηματογραφιστή*», (Παναγόπουλος, 2022), που είναι το πρώτο ελληνικό βιβλίο το οποίο ασχολείται με την έρευνα στον τομέα του πρακτικού κινηματογράφου.

Η επιλογή του αυτού του βίντεο οφείλεται σε αυτό το μήνυμα που προσπαθεί να περάσει με τον δικό του τρόπο ο ομιλητής. Τίποτα δεν είναι προκαθορισμένο. Αντιθέτως πάντα υπάρχουν τρόποι ώστε να πετύχεις αυτό που πραγματικά επιθυμείς. Παράλληλα, όσον αφορά το κομμάτι του υποτιτλισμού, είναι ένα βίντεο με προκλήσεις, οι οποίες θα αναλυθούν στα επόμενα κεφάλαια.

2.2 Σύντομη παρουσίαση ρυθμίσεων στο Subtitle Edit

Το βίντεο υποτιτλίστηκε από την ελληνική γλώσσα στην αγγλική. Για την οπτικοακουστική μετάφραση χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα Subtitle Edit, ένα ελεύθερο πρόγραμμα που είναι δωρεάν και διαθέσιμο στο διαδίκτυο. Αρχικά, φορτώθηκε το βίντεο στο πρόγραμμα και στη συνέχεια ακολούθησαν οι σημαντικότερες ρυθμίσεις για την επίτευξη της εργασίας. Ανάμεσα σε αυτές είναι ο μέγιστος αριθμός χαρακτήρων, όπου για τον υποτιτλισμό του συγκεκριμένου βίντεο ορίστηκαν 40 χαρακτήρες για κάθε γραμμή υποτίτλου. Επιπλέον, ορίστηκαν οι 17 χαρακτήρες ως ο βέλτιστος αριθμός χαρακτήρων ανά δευτερόλεπτο και οι 21 χαρακτήρες ως ο μέγιστος αριθμός χαρακτήρων ανά δευτερόλεπτο, προκειμένου ο υπότιτλος να είναι ευανάγνωστος. Όσον αφορά τη διάρκεια ενός υπότιτλου, ορίζεται στο 1 δευτερόλεπτο η ελάχιστη διάρκειά του και ως μέγιστη διάρκεια τα 6 δευτερόλεπτα. Επίσης, πολύ σημαντική ρύθμιση αποτελεί ο αριθμός των γραμμών των υποτίτλων, όπου για τον διαγλωσσικό υποτιτλισμό είναι οι 2 γραμμές. Τέλος, ορίστηκε ο ίδιος ρυθμός καρέ με αυτού του βίντεο, όπου

είναι 30 καρτέ ανά δευτερόλεπτο. Το πρόγραμμα δίνει την δυνατότητα δημιουργίας συντομεύσεων (shortcuts), δυνατότητα που αποτελεί χρήσιμη καθώς αυτοματοποιούν την εργασία και γίνεται εξοικονόμηση χρόνου.

2.3 Template

Η διαδικασία της οπτικοακουστικής μετάφρασης ξεκίνησε δημιουργώντας το template του βίντεο εξ ακοής, δηλαδή φτιάχνοντας τους ελληνικούς υπότιτλους του βίντεο. Τα templates αποτελούν αρχεία υποτίτλων που λειτουργούν σαν βάση για την μετάφραση σε άλλες γλώσσες. Η χρήση των templates στην βιομηχανία του υποτιτλισμού έδωσε λύση σε πολλά προβλήματα. Αναλυτικότερα, βοήθησαν στη μείωση των λαθών και των παρανοήσεων που γίνονταν κυρίως από μη φυσικούς ομιλητές. Επιπλέον, η ύπαρξη υλικού που δεν αποτελούσε μέρος του σεναρίου ή το κακώς εκφωνημένο κείμενο ή ακόμη η κακή ποιότητα ήχου αποτελούσαν συχνά φαινόμενα και εξαλείφθηκαν με τη δημιουργία των templates, ενώ παράλληλα γίνονται πιο γρήγορα οι ανατροπές (Παναγιώτα Γεωργακοπούλου, 2019). Από οικονομικής άποψης το κόστος και ο χρόνος ελαχιστοποιήθηκαν, καθώς πλέον ο μεταφραστής έπρεπε να επικεντρωθεί μόνο στην μετάφραση, εφόσον έχουν ήδη οριστεί τα χρονικά όρια του κάθε υποτίτλου.

Η δημιουργία templates κατά τον υποτιτλισμό στο παρόν βίντεο, ένα στην γλώσσα πηγής τα ελληνικά και ένα στη γλώσσα στόχου τα αγγλικά, βοήθησαν κυρίως από άποψη χρόνου, καθώς ο χρονισμός των υποτίτλων δημιουργήθηκε μία φορά και έπειτα ακολούθησε η μετάφραση τους. Εκτός αυτού, η γραπτή μετάφραση είναι πιο εύκολη από την εξ ακοής. Κατά τη μετάφραση μάλιστα, εφόσον είναι ήδη γνωστό το όριο των χαρακτήρων για τα συγκεκριμένα χρονικά όρια, ο μεταφραστής θα έλεγε κανείς ότι για λίγο παίρνει τον ρόλο του σεναριογράφου, καθώς με τις γνώσεις του και την φαντασία του δημιουργεί διαλόγους και μονολόγους που δεν ταυτίζονται απόλυτα με αυτούς του πρωτοτύπου, αλλά έχει ως στόχο πάντα την μεταφορά του νοήματος.

2.4 Ανάλυση μεταφραστικών δυσκολιών

Στη συνέχεια, ακολούθησε η μετάφραση των υποτίτλων στα αγγλικά, προσαρμόζοντας τη χρονική διάρκεια των υποτίτλων και το κείμενο όπου αυτά απαιτούνταν. Για να γίνει σωστά η διαδικασία της μετάφρασης πρέπει να εξετάσουμε το είδος και το ύφος του κειμένου και φυσικά το πού αναφέρεται. Εξετάζοντας, λοιπόν, τον λόγο του Παναγόπουλου, θα λέγαμε ότι είναι αρκετά περιγραφικός και απλός. Η γλώσσα που χρησιμοποιεί σε όλη την ομιλία του είναι κατανοητή περιέχοντας όμως και εξειδικευμένη ορολογία. Το κοινό στο οποίο απευθύνεται

είναι κυρίως φοιτητές και φοιτήτριες και στόχο έχει να τους παρακινήσει και να περάσει το δικό του μήνυμα για τον τρόπο με τον οποίο οφείλει να βλέπει κανείς τη ζωή.

Περνώντας στη μεταφραστική διαδικασία τα προβλήματα που εντοπίστηκαν, αντιμετωπίστηκαν σύμφωνα με τη Nord (2014). Τα μεταφραστικά προβλήματα, διακρίνονται στις εξής κατηγορίες: πραγματολογικά, πολιτισμικά, γλωσσικά και ιδιάζοντα.

Τα πραγματολογικά προβλήματα αφορούν τις διαφορές των περιστάσεων του κειμένου-πηγής και του κειμένου στόχου. Στην προκειμένη περίπτωση πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το πρωτότυπο κείμενο δεν αποτελεί γραπτό λόγος αλλά προφορικό. Η μεταφραστική πρόκληση έγκειται στο γεγονός ότι ο προφορικός λόγος μετατρέπεται σε γραπτό και αυτό έχει συνέπειες σε υφολογικό και δομικό επίπεδο (Σωσώνη, 2023, διάλεξη). Στο πλαίσιο των υποτίτλων οι διαφορές μεταξύ προφορικού και γραπτού λόγου εντοπίζονται στα λεξικά και συντακτικά τους χαρακτηριστικά. Σύμφωνα με τον Halliday (1994:88) ο γραπτός λόγος χαρακτηρίζεται από λεξική πυκνότητα και από απλούστερη δομή προτάσεων, γεγονός που οδηγεί σε μεγαλύτερη οικονομία στην έκφραση. Γνωρίζοντας αυτά, είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη δύο παράγοντες, ότι οι υπότιτλοι αποτελούν αναπαράσταση του προφορικού λόγου, επομένως πρέπει να διατηρηθεί ένα μέρος αυτού του αυθορμητισμού. Ο δεύτερος παράγοντας που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι ότι οι υπότιτλοι δεν παύουν να είναι γραπτός λόγος του οποίου τα χαρακτηριστικά οφείλονται στην ανάγκη για μείωση «προφορικών» στοιχείων, όπως είναι τα εκφωνήματα.

Συνεχίζοντας, τα πολιτισμικά προβλήματα με τα οποία έρχεται αντιμέτωπος ο μεταφραστής απορρέουν από τις διαφορετικές νόρμες και συμβάσεις που διέπουν τη λεκτική και μη λεκτική συμπεριφορά στους δύο εμπλεκόμενους πολιτισμούς (Nord, 2014:149). Συγκεκριμένα, στην αρχή του βίντεο ο ομιλητής αναφέρει στον υπότιτλο 5 τη φράση ‘Ελπίζω να μην σας μαύρισα...’, η οποία είναι πολύ κοινή στην ελληνική γλώσσα. Κατά τη μεταφραστική διαδικασία διαπιστώθηκε ότι η πρόταση αυτή δεν μπορούσε να μεταφερθεί στην γλώσσα στόχο αυτούσια, επομένως χρησιμοποιήθηκε η τεχνική της μετάταξης και μεταφράστηκε ως “Hope I didn’t ruin it...”. Επιπλέον, υπάρχουν κάποιες λέξεις στα ελληνικά των οποίων η σημασία είναι αρκετά περίπλοκη ώστε να γίνει η μεταφορά τους στα αγγλικά. Για παράδειγμα, η σημασία της λέξης ‘δεινότητα’ την οποία χρησιμοποιεί ο ομιλητής είναι μεγάλη και δυστυχώς δεν μπορεί να μεταφερθεί το νόημα ακριβώς σε μια άλλη γλώσσα. Η μετάφραση της λέξης “δεινότητα” σε “skill” στον υπότιτλο 113 ήταν μια προσαρμογή πάνω στο πλαίσιο που περιέγραφε ο ομιλητής. Σε ένα γενικότερο πλαίσιο, ο ομιλητής δεν χρησιμοποιεί κάποιες ιδιαίτερες φράσεις για τις οποίες υπήρξε δυσκολία πολιτισμικής προσαρμογής. Ο λόγος του είναι απλός και ξεκάθαρος και επικεντρώνεται περισσότερο στην εξιστόρηση γεγονότων παρά στη χρήση ιδιωματισμών.

Κατά τη μεταφραστική διαδικασία εντοπίστηκαν και γλωσσικά προβλήματα που προκύπτουν από τις δομικές διαφορές στο λεξιλόγιο, στη σύνταξη και στα υπερτεμαχιακά προβλήματα των δύο γλωσσών (Nord, 2014:150). Έτσι, ως προς το επίπεδο της ορολογίας, κάποιοι όροι που χρειάστηκαν έρευνα για να επιβεβαιωθεί η μετάφρασή τους ήταν στον υπότιτλο 6 ο όρος ‘αργός κινηματογράφος’, ο οποίος δεν χρειάστηκε κάποια μετατροπή καθώς και στα αγγλικά είναι “slow cinema”. Επιπλέον, στον υπότιτλο 79 η λέξη “κληροδότημα” μεταφέρθηκε ως “bequest” καθώς οι χαρακτήρες σε συνδυασμό με το χρονικό όριο του υποτίτλου το επέτρεπαν.

Όπως προαναφέρθηκε, το πρωτότυπο υλικό δεν αποτελεί γραπτό λόγο αλλά προφορικό. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο αξίζει να αναφερθεί ότι ο ομιλητής είχε έναν αρκετά ταχύ τρόπο έκφρασης. Επομένως αρκετές φράσεις και όροι που ανέφερε χρειάστηκαν προσοχή για να γίνουν αντιληπτοί και να μεταφραστούν. Επιπλέον, η άρθρωση του ομιλητή λόγω της ταχείας ομιλίας του δεν είναι ξεκάθαρη σε κάποιες περιπτώσεις. Για παράδειγμα, στον υπότιτλο 46 ο τίτλος της πτυχιακής του εργασίας “Ouroboros snake” λόγω της άρθρωσης του δεν ακούγεται ξεκάθαρα οπότε χρειάστηκε έρευνα για να μεταφερθεί σωστά. Επιπλέον, προς το τέλος του βίντεο στους υπότιτλους 174-175 ο ομιλητής χρησιμοποιεί κάποιους ειδικούς όρους όπως ‘Εθνομιντιολογία’, ‘Εθνομουσικολογία’ και ‘Αυτοεθνογραφία’ οι οποίοι δεν είναι ευρέως γνωστοί και δεν ακούγονται ξεκάθαρα. Όλες οι απορίες σχετικά με τους ειδικούς όρους και τις ηχητικές δυσκολίες επιλύθηκαν με επικοινωνία με τον ίδιο τον ομιλητή.

Προχωρώντας την ανάλυση της μεταφραστικής διαδικασίας σε γραμματικό επίπεδο, ο γραμματικός χρόνος που επιλέχθηκε ήταν ο ίδιος με αυτός του ομιλητή, συνεπώς δεν υπήρξαν δυσκολίες. Χρησιμοποιήθηκε κυρίως αόριστος καθώς ο ομιλητής εξιστορούσε γεγονότα του παρελθόντος. Στην αρχή της ομιλίας χρησιμοποιήθηκε ενεστώτας καθώς ανέλυε στο κοινό τη σημασία της αλλαγής και ήθελε να τους περάσει ένα συγκεκριμένο μήνυμα εκείνη τη στιγμή ‘Τι είναι αλλαγή;’, ‘Τι προϋποθέτει η διαχείριση αλλαγής;’, ‘Να μην βολευόμαστε σε καταστάσεις de facto.’. Οι φράσεις αυτές μεταφέρθηκαν αυτούσια ως “What is change?”, “What does change management require?”, “Not to set into de facto situations.”. Στη συνέχεια, έγινε η χρήση του αορίστου καθώς εξιστορούσε τα φοιτητικά του χρόνια. Για παράδειγμα, οι φράσεις ‘Παρότι ήμουν μέτριος φοιτητής’ στον υπότιτλο 26, ‘Μεγάλωσα στη Κέρκυρα όπου σπούδασα και πήρα και το πρώτο μου πτυχίο’ στον υπότιτλο 29 που μεταφράστηκαν ως εξής “Although I was an average student” και “I grew up in Corfu, where I studied and got my first degree”. Η διαδικασία συνεχίστηκε με τον ίδιο τρόπο και οι χρόνοι που χρησιμοποιούσε ο ομιλητής ακολουθήθηκαν πιστά.

2.5 Ανάλυση τεχνικών δυσκολιών

Μεταβαίνοντας στις τεχνικές δυσκολίες που εντοπίζονται στη διαδικασία του υποτιτλισμού, δηλαδή στο πρακτικό κομμάτι της δημιουργίας των ελληνικών υποτίτλων και της μεταφοράς τους, της εισαγωγής τους στο πρόγραμμα και της προσαρμογής τους σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίστηκαν. Ο υποτιτλισμός δεν είναι απλώς μια διαδικασία κατά την οποία μεταφράζεται μια λίστα διαλόγων ενός σεναρίου από μια γλώσσα σε μια άλλη. Είναι μία διαδικασία αναδιαμόρφωσης. Στόχος είναι να προσαρμοστεί το μετάφρασμα στο οπτικοακουστικό υλικό με ομαλό τρόπο.

Παίρνοντας τη διαδικασία βήμα-βήμα, ξεκινήσαμε, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, με την προσθήκη του βίντεο στο πρόγραμμα Subtitle Edit, και στην συνέχεια ακολούθησε η δημιουργία των ελληνικών υποτίτλων. Το κυριότερο πρόβλημα που προέκυψε κατά τον υποτιτλισμό αφορούσε τους χωροχρονικούς περιορισμούς. Το πρόβλημα δεν έγκειται μόνο στο γεγονός ότι συγκεκριμένες πληροφορίες πρέπει να «χωρέσουν» σε ορισμένο αριθμό χαρακτήρων (βλ. Karamitroglou, 2010, σ. 26), αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις δεν υπάρχει αρκετός χρόνος για να τους διαβάσει ο θεατής. Η ταχύτητα λοιπόν ανάγνωσης είναι ένας πολύ σημαντικός παράγοντας για την οπτικοακουστική μετάφραση, καθώς καθορίζει την ποσότητα του κειμένου που μπορεί να «χωρέσει» στους υποτίτλους, ώστε οι θεατές να είναι σε θέση να τους διαβάσουν. Επομένως, κατά το βήμα αυτό υπήρξε η πρώτη ανάγκη για μείωση της έκτασης του πρωτοτύπου, για να είναι πιο ευανάγνωστος ο υπότιτλος και μέσα στα χρονικά περιθώρια που κρατούσε ο καθένας.

Πιο συγκεκριμένα, στο βίντεο ο ομιλητής χρησιμοποιεί πολλούς συνδέσμους όπως το ‘που’ ή το ‘όμως’ αλλά και το ‘ουσιαστικά’ οι οποίοι παραλείφθηκαν για εξοικονόμηση χαρακτήρων. Επιπλέον, στη συνεχή του ανάλυση για τον ‘κινηματογράφο’, η λέξη μεταφέρθηκε ως ‘σινεμά’ καθώς περιέχει λιγότερους χαρακτήρες. Έτσι, η φράση ‘το μικρόβιο της κινούμενης εικόνας, του κινηματογράφου’ στον υπότιτλο 43 μετατράπηκε σε “το μικρόβιο της κινούμενης εικόνας, του σινεμά”. Πάνω σε αυτό πρέπει, επίσης, να σημειώσουμε ότι στους ελληνικούς υπότιτλους ο αριθμός των χαρακτήρων/ δευτερόλεπτο ήταν μεγάλος, ωστόσο σε πολλά σημεία οι υπότιτλοι διατηρήθηκαν έτσι, καθώς η μετάφραση τους στα αγγλικά υπήρχε η περίπτωση να ήταν μικρότερη και οι αλλαγές θα γίνονταν κατά την δημιουργία των αγγλικών υποτίτλων στο πρόγραμμα. Επομένως στον υπότιτλο 106 η λέξη ‘μεταπτυχιακό’ ήταν γνωστό ότι θα μετατραπεί σε ‘MA’ το οποίο περιέχει λιγότερους χαρακτήρες. Το ίδιο συνέβη στον υπότιτλο 129 όπου η λέξη ‘διδασκτορικό’ μεταφέρθηκε ως ‘PhD’. Τέλος, άλλο ένα παράδειγμα αυτής της προσαρμογής είναι η φράση στον υπότιτλο 229 ‘αλλά νομίζω είναι ιδιαίτερος περίεργος και παράταιρος’ μεταφράστηκε ως “but I believe is quite strange”.

Υπάρχουν τρεις στρατηγικές με τις οποίες μπορεί να δώσει λύση στο χωροχρονικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο υποτιτλιστής κατά την οπτικοακουστική μεταφραστική διαδικασία (Σωσώνη, 2023). Η πρώτη τεχνική είναι η απαλοιφή. Πρόκειται για την αποκοπή στοιχείων που δεν έχουν καμία επίδραση στην αλλαγή του νοήματος του κειμένου πηγής. Η τεχνική αυτή θεωρείται αναπόφευκτη στον υποτιτλισμό. Ο μεταφραστής του υποτίτλου πρέπει να διακρίνει ποια στοιχεία είναι απαραίτητα και ποια μπορούν να παραλειφθούν. Για παράδειγμα, στον υπότιτλο 69 η φράση “οπότε, όπως καταλάβατε, ήταν αρκετά δύσκολο να το κάνω αυτό.” έγινε “so that was quite hard to achieve it.”. Επίσης, ο υπότιτλος 145 “και αυτός είναι ο δρόμος που θα μιλήσουμε σε λίγο παρέα” έγινε “I will tell you all about it later.”. Ακόμα, στον υπότιτλο 194 “οπότε την πρώτη εβδομάδα οδηγούσα ένα αμάξι πέρα δώθε” έγινε “So the first week, I was driving a car.”, όπου παραλείφθηκε η φράση “πέρα δώθε”. Τέλος, στον υπότιτλο 316 υπάρχει μια επανάληψη ερώτησης η οποία δεν μεταφέρθηκε στους υπότιτλους.

Στη συνέχεια η τεχνική της επεξεργασίας που αφορά την αλλαγή ορισμένων χαρακτηριστικών, χρησιμοποιήθηκε αρκετά για το συγκεκριμένο βίντεο. Για παράδειγμα, στους υπότιτλους 225-226 “δεν γίνεται να ξεκινήσεις να διδάσκεις και να τελειώνεις και να αλλάζεις” και έχει πολλούς χαρακτήρες για τα δευτερόλεπτα που διαρκεί αλλά παράλληλα δεν μπορούσε να επιτευχθεί η αύξηση του χρόνου, καθώς ξεκινούσε ευθύς αμέσως καινούργιος υπότιτλος. Οπότε διατηρήθηκε έτσι και έγινε η επεξεργασία του κατά την μετάφραση. Το τελικό αποτέλεσμα ήταν “you can't start teaching while you transfer here from England”.

Τελευταία στρατηγική που χρησιμοποιήθηκε είναι αυτή της συμπύκνωσης, η οποία ασχολείται με την απλούστευση των συντακτικών κυρίως χαρακτηριστικών. Με τη στρατηγική αυτή παράγεται ένα πιο φιλικό προς ανάγνωση κείμενο για τον θεατή. Η μετάφραση, επομένως, δεν θα γίνει λέξη προς λέξη, καθώς ουσιαστικά αποσκοπεί στο να μεταφέρει τη μέγιστη δυνατή πληροφορία χρησιμοποιώντας όμως τα ελάχιστα γλωσσικά μέσα. Η τεχνική αυτή χρησιμοποιήθηκε κατά την μετάφραση των ελληνικών υποτίτλων στην αγγλική γλώσσα. Έτσι ο υπότιτλος 105 “επειδή πολλοί ήταν εκτός Ευρώπης φοιτητές που θα ερχόντουσαν” έγινε “Because many students weren't European.”. Επιπλέον, ο υπότιτλος 189 “και αυτό θέλανε κάπως η ίδια η φυλή πρώτα απ’ όλα να το λύσει” έγινε “The tribe wanted to sort this out.”. Τέλος, στον υπότιτλο 254 “είτε κινηματογραφικό ήταν ότι αυτό που λες δεν υπάρχει” συμπυκνώθηκε όλη η τελευταία φράση και έγινε “and the cinematic environment, was negative”.

Έπειτα, αφού έγιναν οι απαραίτητες αλλαγές, έγινε η επεξεργασία των υποτίτλων και η σωστή προσθήκη σημείων στίξης. Όσον αφορά την επεξεργασία των υποτίτλων είναι καλύτερο για το κοινό ο κάθε υπότιτλος να περιέχει μια ολόκληρη πρόταση. Όταν όμως αυτό δεν είναι δυνατό, συνιστάται οι προτάσεις να τοποθετούνται σε ξεχωριστές γραμμές υποτίτλων. Η διαδικασία αυτή έγινε σε πολλά μέρη του βίντεο. Παράδειγμα είναι ο υπότιτλος 194 όπου η

πρόταση του ομιλητή κόβεται σε τέσσερις υπότιτλους. Επιπλέον, όσον αφορά την τοποθέτηση των υποτίτλων, αξίζει να σημειωθεί ότι υπήρχαν στιγμές όπου ο ομιλητής παρουσίαζε κάποιες εικόνες της παρουσίας του και δεν φαινόταν στο πλάνο οπότε οι υπότιτλοι μπήκαν σε πλάγια γράμματα όπως στον υπότιτλο 18.

3 Συμπεράσματα

Γενικότερα, η οπτικοακουστική μετάφραση αποτελεί μία δύσκολη διαδικασία, καθώς ο μεταφραστής έρχεται αντιμέτωπος με αρκετά προβλήματα, τρία από τα οποία αναλύονται παρακάτω. Το πρώτο σχετίζεται με την τήρηση των προδιαγραφών των υποτίτλων και την αναλογία μεταξύ χαρακτήρων και χρόνου, το δεύτερο είναι ο σεβασμός απέναντι στο πρωτότυπο υλικό έτσι ώστε να μην αλλοιωθεί το περιεχόμενο του και να διατηρηθούν όλα τα σημαντικά στοιχεία του κατά την δημιουργία του σε υπότιτλους. Το τρίτο συνδέεται με τη μετάφραση, καθώς πρέπει να γίνει σωστή χρήση των συντακτικών, λεξιλογικών και γραμματικών κανόνων της γλώσσας στόχου. Κλείνοντας, σε προσωπικό επίπεδο η εκπόνηση αυτής της εργασίας αποτέλεσε πρόκληση. Ο υποτιτλισμός είναι μια απαιτητική διαδικασία, ωστόσο μέσα από την αναζήτηση και τη μελέτη, μου κέντρισε ακόμη περισσότερο το ενδιαφέρον. Η έρευνα, τέλος, για την επίλυση των μεταφραστικών αλλά και τεχνικών προβλημάτων συνέβαλαν στη διεύρυνση των γνώσεων και των ικανοτήτων μου και με έκαναν να θέσω νέους στόχους.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Georgakopoulou, P. (2019). *Template files:: The holy grail of subtitling*, *Journal of Audiovisual Translation*. Available at: <https://www.jatjournal.org/index.php/jat/article/view/84>.
- Suratno, A. and Wijaya, D.C. (2018) *Text reduction: Strategies adopted in Audio Visual Subtitle Translation*, *Atlantis Press*. Available at: <https://www.atlantispress.com/proceedings/klua-18/25900106>.
- Nord, C. (2014). *Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ως στοχευμένη δραστηριότητα – Εισαγωγή στις λειτουργικές προσεγγίσεις* (Σ.Π. Γραμμενίδης, Δ.Δ. Λάμπρου, μετ.). Αθήνα: Δίαυλος.
- Sosoni, V. (2023). *Characteristics of Subtitling*. Lecture.
- Τσίγκου, Μ. (2011). *Γλωσσολογία & Μετάφραση – Προσεγγίζοντας τη μεταφραστική μονάδα*. Αθήνα: Εκδόσεις Δίαυλος.
- YouTube. (2022, July 22). *Στην αναζήτηση του τρίτου δρόμου | iakovos panagopoulos | tedxionianuniversity*. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=2mqdccUdX6w&ab_channel=TEDxTalks
- Παναγόπουλος, Ι. (2022). *Ο τρίτος δρόμος στον κινηματογράφο*. Εκδόσεις Παπαζήση

Παράρτημα: Αγγλικοί υπότιτλοι

1

00:01:43,625 --> 00:01:44,932

Hello, everyone!

2

00:01:44,974 --> 00:01:46,260

I'm glad to be here.

3

00:01:46,298 --> 00:01:50,268

As you saw in the show-reel,
my films are mainly comedies...

4

00:01:50,554 --> 00:01:51,554

Not at all!

5

00:01:52,000 --> 00:01:53,392

Hope I didn't ruin it...

6

00:01:53,931 --> 00:01:57,884

Even though I work on slow cinema,
I speak very fast,

7

00:01:57,909 --> 00:01:59,633

so I need you to excuse me for that.

8

00:02:01,761 --> 00:02:04,673

When I heard this year's TEDx theme
I was very excited,

9

00:02:04,754 --> 00:02:08,400

because I believe
that even though change management

10

00:02:08,473 --> 00:02:09,885

is a business term

11

00:02:10,005 --> 00:02:12,137

it may extend to our
personal life, too.

12

00:02:12,162 --> 00:02:14,829

So I'd like to share
my personal journey of change.

13
00:02:14,854 --> 00:02:15,889
What is change?

14
00:02:15,914 --> 00:02:19,387
<i>Change is the modification of reality,
from point A to point B.</i>

15
00:02:19,746 --> 00:02:22,513
<i>That change may be positive,
or negative.</i>

16
00:02:23,766 --> 00:02:25,703
Now, what does change
management entail?

17
00:02:25,833 --> 00:02:26,833
Basically,

18
00:02:27,213 --> 00:02:29,435
it demands adaptability,

19
00:02:30,129 --> 00:02:33,851
<i>the ability to see the truth
through different lenses,</i>

20
00:02:34,440 --> 00:02:36,485
<i>not to settling in de facto situations,</i>

21
00:02:36,626 --> 00:02:40,450
<i>and being ready to explore
new perspectives, circumstances,</i>

22
00:02:40,560 --> 00:02:42,022
new roads, new paths.

23
00:02:42,175 --> 00:02:45,275
I will stop with the generalities
and speak more specifically.

24

00:02:45,408 --> 00:02:49,794

My personal journey to change
began at the end of my BA studies

25

00:02:49,960 --> 00:02:53,080

<i>at the Department of Audio & Visual Arts
of Ionian University.

26

00:02:53,175 --> 00:02:55,459

Although I was
an average student,

27

00:02:55,567 --> 00:02:58,275

and it took me a while
to find what I'm interested in,

28

00:02:58,596 --> 00:03:00,769

it occurred at
the end of my studies.

29

00:03:02,526 --> 00:03:06,210

I grew up in Corfu, Greece, where
I studied and got my first degree.

30

00:03:06,235 --> 00:03:08,711

Although it is a
beautiful place to grow up,

31

00:03:08,733 --> 00:03:11,331

I always felt like
I wanted to discover new paths,

32

00:03:11,356 --> 00:03:13,339

new roads,
new things.

33

00:03:14,663 --> 00:03:16,287

Although I was an average student,

34

00:03:16,367 --> 00:03:18,845

at the same time I always felt like
I had a passion

35

00:03:18,920 --> 00:03:20,528

for

the moving image, the cinema.

36

00:03:20,553 --> 00:03:23,377

I have two main memories

from my childhood.

37

00:03:23,402 --> 00:03:26,183

The first was an intense debate

with my father

38

00:03:26,208 --> 00:03:29,534

when we were going to our house

in the village Agioi Deka, in Corfu,

39

00:03:29,626 --> 00:03:32,120

over whether

I would rent one or two videotapes

40

00:03:32,145 --> 00:03:33,992

to watch during the weekend.

41

00:03:34,408 --> 00:03:38,292

The second one, as the hostess

mentioned earlier, was a friend's camera

42

00:03:38,374 --> 00:03:41,121

which we used in order to craft

and record short stories.

43

00:03:41,133 --> 00:03:43,967

So the passion was always there.

44

00:03:44,300 --> 00:03:46,666

But it needed a push

in order to emerge.

45

00:03:47,750 --> 00:03:50,171

This came with my BA dissertation,

46

00:03:50,196 --> 00:03:51,410

"Ouroboros snake",

47

00:03:51,435 --> 00:03:52,800

that explains my logo.

48

00:03:53,747 --> 00:03:55,813

Despite my BA dissertation

was also average,

49

00:03:55,890 --> 00:04:00,956

it revealed my true path,

what I should and want to achieve.

50

00:04:01,031 --> 00:04:04,097

That's a necessity in my life,

that I need to move forward.

51

00:04:05,263 --> 00:04:08,083

I spoke to a professor,

when I finished with my degree

52

00:04:08,180 --> 00:04:10,188

I had a de facto situation in Corfu,

53

00:04:10,213 --> 00:04:12,981

I worked as a videographer,

at local stations,

54

00:04:13,067 --> 00:04:16,057

in my personal life

I had made a situation,

55

00:04:16,473 --> 00:04:18,717

and I felt like if

I kept doing this thing,

56

00:04:18,798 --> 00:04:20,503

in ten years I'd be

in the same spot

57

00:04:20,584 --> 00:04:23,037
and I didn't want that,
I wanted to move forward.

58
00:04:23,124 --> 00:04:25,592
So in a talk with a professor,
I got the opportunity

59
00:04:25,673 --> 00:04:29,158
to think of the chance
of MA studies abroad.

60
00:04:29,523 --> 00:04:33,665
As a local I had not even
travelled for vacation abroad,

61
00:04:33,767 --> 00:04:37,513
so just the thought of going
and working in their industry,

62
00:04:37,594 --> 00:04:39,889
and see how it works,
scared me a lot.

63
00:04:40,306 --> 00:04:43,522
But right then I decided that,
it's a specific necessity

64
00:04:43,603 --> 00:04:45,222
I have to do it,
I have to try.

65
00:04:45,442 --> 00:04:46,871
As I come from a middle class,

66
00:04:46,952 --> 00:04:50,340
my parents couldn't
fully support me financially.

67
00:04:50,761 --> 00:04:53,648
So I had to find a scholarship.

68

00:04:55,392 --> 00:04:57,682

I didn't finish my BA
with the best grades,

69

00:04:57,763 --> 00:05:01,690

so that was quite hard to achieve it.

70

00:05:02,114 --> 00:05:04,929

In that time there was no
connecting office in Corfu,

71

00:05:05,010 --> 00:05:08,297

so I decided to go to
the University of Ioannina.

72

00:05:08,813 --> 00:05:13,253

They gave me a list
with 150 different scholarships.

73

00:05:13,398 --> 00:05:15,310

Some were active,
some inactive.

74

00:05:15,411 --> 00:05:17,790

Some of them I could state,
some I couldn't.

75

00:05:17,871 --> 00:05:19,123

I applied for all of them.

76

00:05:19,262 --> 00:05:21,831

I got 149 negative replies
and one positive.

77

00:05:22,526 --> 00:05:25,370

It gave me the ticket
to manage to get out.

78

00:05:25,451 --> 00:05:28,316

The positive reply was
from the "Bakala Brothers" Foundation,

79

00:05:28,397 --> 00:05:30,261
which was a bequest from Arcadia.

80
00:05:30,342 --> 00:05:33,117
It was the golden ticket to get out.

81
00:05:34,482 --> 00:05:39,395
When I spoke to my people,
and I expressed my need,

82
00:05:39,500 --> 00:05:41,457
that I want to go out
and study direction,

83
00:05:41,820 --> 00:05:43,908
I got negative feedback.

84
00:05:44,372 --> 00:05:47,013
In Greece, 90% of us
declare directors, it is true.

85
00:05:48,052 --> 00:05:49,081
It is true.

86
00:05:49,314 --> 00:05:51,687
But everyone said that
the market is saturated,

87
00:05:51,768 --> 00:05:53,587
<i>that you won't
survive as a director.</i>

88
00:05:53,733 --> 00:05:56,975
<i>That you will end up coming
back and do the same things.</i>

89
00:05:57,556 --> 00:06:00,996
It troubled me but right then
I decided that it won't hold me back,

90
00:06:01,147 --> 00:06:03,536
and I will move forward

and do what I wanted.

91

00:06:05,421 --> 00:06:08,014

I decided to do a MA in photography,

92

00:06:08,408 --> 00:06:11,174

mostly because I felt

I'm lacking in the technical part,

93

00:06:11,433 --> 00:06:13,297

and that directing will come up later.

94

00:06:13,924 --> 00:06:17,727

I was jealous of the students

who would come to study direction.

95

00:06:17,808 --> 00:06:19,313

It bothered me.

96

00:06:21,137 --> 00:06:24,995

The flight to England lasted

three and a half hours, which is short.

97

00:06:25,140 --> 00:06:26,746

It was a big change for me,

98

00:06:26,827 --> 00:06:30,175

because by leaving,

I fulfill my dreams,

99

00:06:30,256 --> 00:06:32,200

I make a big change in my life.

100

00:06:32,499 --> 00:06:35,827

When I arrived in England,

in Bournemouth University specifically

101

00:06:36,326 --> 00:06:39,535

I had two pleasing

surprises from day one.

102

00:06:40,903 --> 00:06:44,923

The first day they gathered
all AM students including,

103

00:06:45,004 --> 00:06:48,570

screenwriters, directors,
cinematographers, sound mixers.

104

00:06:48,908 --> 00:06:51,683

They told us there was a
problem with the MA in directing.

105

00:06:51,957 --> 00:06:56,796

Because many students weren't European,
they couldn't get their visas.

106

00:06:56,967 --> 00:07:01,800

So they gave the opportunity to
attend as a second MA degree

107

00:07:02,123 --> 00:07:03,503

the MA in directing.

108

00:07:03,840 --> 00:07:09,163

Although I'd have double workload,
I had the chance to do what I wanted.

109

00:07:09,246 --> 00:07:10,383

Which was incredible.

110

00:07:11,742 --> 00:07:16,112

The second surprise
was the speech of

111

00:07:16,193 --> 00:07:19,312

<i>Professor Erik Knudsen,
who was there by chance.</i>

112

00:07:19,887 --> 00:07:22,376

He was replacing another
professor who was sick.

113

00:07:22,886 --> 00:07:27,532

I was enchanted by
his skill as a speaker.

114

00:07:27,613 --> 00:07:30,495

But at the same time
I was amazed by the logic that,

115

00:07:31,292 --> 00:07:33,158

there's not only one path.

116

00:07:33,472 --> 00:07:35,741

A predetermined course doesn't exist.

117

00:07:35,822 --> 00:07:40,250

When I got there from Greece,
I thought I have to get in the industry

118

00:07:40,517 --> 00:07:44,478

to start working on small positions,
start getting promotions.

119

00:07:44,667 --> 00:07:47,374

So in in twenty years
or on the day of reckoning,

120

00:07:47,514 --> 00:07:51,048

I'll manage to direct
or do what I want to do.

121

00:07:51,396 --> 00:07:54,400

My professor made me realise,

122

00:07:54,481 --> 00:07:57,393

there isn't only one way,
speaking from his own journey too.

123

00:07:59,126 --> 00:08:00,931

That year I worked a lot

124

00:08:01,012 --> 00:08:06,119

<i>in the cinema industry in England,

at the same time with my studies.</i>

125

00:08:06,533 --> 00:08:10,266

As a camera assistant,
as a supporting role in crews.

126

00:08:10,794 --> 00:08:13,681

I felt like this part didn't fulfill me,

127

00:08:13,762 --> 00:08:17,525

it wasn't what I had in mind
and wanted to do in the end.

128

00:08:19,397 --> 00:08:22,785

The scholarship I mentioned before
gave me the opportunity to expand,

129

00:08:22,866 --> 00:08:25,553

<i>for another two years in case
I wanted to do a PhD.</i>

130

00:08:25,903 --> 00:08:30,203

I must confess as a kid and
as a student, I never thought,

131

00:08:30,284 --> 00:08:32,248

that I would do a PhD.

132

00:08:32,329 --> 00:08:35,493

But I thought it was an
chance that shouldn't be missed.

133

00:08:35,574 --> 00:08:38,567

Because in mind PhD,
the academic career generally,

134

00:08:38,667 --> 00:08:40,551

is something strictly theoretical.

135

00:08:40,632 --> 00:08:44,243

For specific people,
who have chosen this path early on.

136

00:08:45,633 --> 00:08:48,864

I sent many applications
in different universities.

137

00:08:48,945 --> 00:08:51,421

I got some negative
but also positive answers.

138

00:08:51,793 --> 00:08:56,278

I sent an email at Bournemouth
University saying I'm interested in

139

00:08:56,359 --> 00:08:57,802

doing a PhD specialization.

140

00:08:58,263 --> 00:09:01,509

It magically ends up
in this person's email,

141

00:09:01,590 --> 00:09:04,683

without having to end up there
as he wasn't the research manager.

142

00:09:04,764 --> 00:09:09,637

We agreed to follow him
in another university

143

00:09:09,718 --> 00:09:12,225

he was going that year,
with full scholarship,

144

00:09:12,598 --> 00:09:15,391

in order to do a practical
PhD in cinema together.

145

00:09:15,472 --> 00:09:17,267

I will tell you all about it later.

146

00:09:18,268 --> 00:09:21,719

I spoke again to my people
about this decision,

147

00:09:21,800 --> 00:09:24,782

that I will proceed to a
doctoral specialization.

148

00:09:25,267 --> 00:09:27,081

I got a negative feedback again.

149

00:09:27,861 --> 00:09:32,534

They said that practical direction
can't go with academic research.

150

00:09:32,697 --> 00:09:36,350

You will end up doing one or another.

151

00:09:36,432 --> 00:09:39,299

Or if you end up doing both
they will be average.

152

00:09:39,879 --> 00:09:40,884

It troubled me again,

153

00:09:40,965 --> 00:09:43,658

but I decided that,
that's where my heart led me,

154

00:09:43,739 --> 00:09:47,377

that was a road
I wanted to cross.

155

00:09:48,718 --> 00:09:52,565

In a meeting at the University
of central Lancashire, in England,

156

00:09:53,308 --> 00:09:57,501

I realised that there is an
alternative route,

157

00:09:57,927 --> 00:09:59,794

the practical research on cinema.

158

00:10:00,093 --> 00:10:01,716

Something that
combines both,

159

00:10:01,763 --> 00:10:05,264

the part of practical cinematography
and academic research.

160

00:10:05,690 --> 00:10:08,237

This is the path we will
talk about in a moment.

161

00:10:09,613 --> 00:10:11,959

At the end of my second
year of my PhD,

162

00:10:12,124 --> 00:10:15,343

my professor who has
established the research lab,

163

00:10:15,424 --> 00:10:16,459

"storylab"

164

00:10:16,540 --> 00:10:19,881

which combines
different methodological tools

165

00:10:19,962 --> 00:10:24,099

by doing workshops worldwide,
asked me to go to a magical place

166

00:10:24,351 --> 00:10:25,744

in California.

167

00:10:26,280 --> 00:10:28,824

And to work with
a tribe of natives,

168

00:10:29,130 --> 00:10:33,176

over creating and
telling their own stories.

169

00:10:33,728 --> 00:10:37,087
There was a group of
archaeologists from that university,

170
00:10:37,168 --> 00:10:39,342
who were excavating in the area.

171
00:10:39,525 --> 00:10:44,616
In a Native American's land,
where the natives didn't share the land.

172
00:10:45,023 --> 00:10:46,808
The state ruled it.

173
00:10:47,688 --> 00:10:51,801
In storylab we do workshops
in different places, in Greece now too.

174
00:10:52,706 --> 00:10:56,485
It is based on the methodological
tool of ethnomediology.

175
00:10:56,645 --> 00:11:00,527
We have been inspired by
ethnomusicology and autoethnography.

176
00:11:01,030 --> 00:11:03,703
The main part of the
workshop is creating stories.

177
00:11:03,763 --> 00:11:06,470
And how stories hold
strength and value

178
00:11:06,551 --> 00:11:11,681
and by learning each place's stories
and each team we collaborate,

179
00:11:11,867 --> 00:11:15,424
we also learn its true
pathologies, problems, thoughts.

180

00:11:15,824 --> 00:11:18,180

Maybe we can we can
also propose some solutions.

181

00:11:18,773 --> 00:11:20,704

The workshop had three goals.

182

00:11:20,767 --> 00:11:23,347

The first was creating stories

183

00:11:23,428 --> 00:11:25,909

<i>from the Tejon tribe in that land.</i>

184

00:11:26,069 --> 00:11:29,316

<i>And the communication between
the generations of this community,</i>

185

00:11:29,487 --> 00:11:34,976

from the oldest to the youngest
they felt there's a gap between them.

186

00:11:35,562 --> 00:11:40,000

The second goal was the tribe to
keep participating in the excavations.

187

00:11:40,081 --> 00:11:43,903

They had moved away from that area,

188

00:11:43,984 --> 00:11:47,534

At the same time they had
moved away from the past and traditions.

189

00:11:47,615 --> 00:11:50,863

The tribe wanted to sort this out.

190

00:11:51,200 --> 00:11:54,044

The last goal was
the collection of necessary data,

191

00:11:54,135 --> 00:11:58,366

to move on to a publication
from academic papers etc.

192

00:11:58,840 --> 00:12:02,590

I went to America thinking,
I may convince no one to do nothing.

193

00:12:03,006 --> 00:12:06,467

The first word with the archeologists
was that I'd be their driver.

194

00:12:06,548 --> 00:12:09,732

So the first week,
I was driving a car.

195

00:12:10,878 --> 00:12:13,992

When I arrived there
I realized that this land,

196

00:12:14,073 --> 00:12:17,845

that magic place was
divided into three different teams.

197

00:12:18,507 --> 00:12:20,085

The "Rangers" in the left,

198

00:12:20,166 --> 00:12:23,368

<i>they are the people
who protect the area.</i>

199

00:12:23,721 --> 00:12:25,757

<i>The tribe "Tejon" above,

200

00:12:25,997 --> 00:12:31,304

<i>the university students with the
archaeologists who did the excavations.</i>

201

00:12:31,724 --> 00:12:33,937

I thought that until I manage to

202

00:12:35,388 --> 00:12:38,596

come to an agreement with the tribe,
to start with the workshops.

203

00:12:38,683 --> 00:12:44,680

This idea gave me the
opportunity to compare the results

204

00:12:44,761 --> 00:12:47,788

and this change which
was firstly negative,

205

00:12:47,869 --> 00:12:50,542

because I had no idea
what I would discover,

206

00:12:50,755 --> 00:12:52,601

in the end it gave me the opportunity,

207

00:12:52,687 --> 00:12:55,600

to compare results,
to talk with different people,

208

00:12:55,827 --> 00:12:57,980

to hear and see different stories.

209

00:12:58,033 --> 00:13:00,210

And finally these
teams to come together.

210

00:13:01,067 --> 00:13:02,557

The workshops went very well.

211

00:13:02,752 --> 00:13:06,137

<i>I changed as a person
but as an artist through them.</i>

212

00:13:06,332 --> 00:13:10,001

I began to understand differently
this whole thing I'm doing.

213

00:13:11,019 --> 00:13:14,098

In the end the tribe
and the other teams,

214

00:13:14,281 --> 00:13:19,193
started producing their
own movies and stories for a long time.

215
00:13:19,274 --> 00:13:21,107
Which was great.

216
00:13:22,102 --> 00:13:26,463
In the third year,
when I had to finish my PhD

217
00:13:26,600 --> 00:13:29,796
to do my last movies,
to deliver my last essay,

218
00:13:29,877 --> 00:13:31,408
I wanted to return to Greece.

219
00:13:31,759 --> 00:13:35,785
As my scholarship ended,
I searched for a way to come back,

220
00:13:35,881 --> 00:13:39,574
to get in touch with a university,
specifically with Ionian University,

221
00:13:39,825 --> 00:13:41,252
if I was able to do it.

222
00:13:41,565 --> 00:13:44,728
And to find a way to
pay the last year of my studies.

223
00:13:46,689 --> 00:13:49,282
The feedback was again negative.

224
00:13:49,823 --> 00:13:55,197
Firstly you can't join
a new place in your third year,

225
00:13:55,367 --> 00:14:01,067
you can't find funding for your PhD,

you can't start teaching

226

00:14:01,194 --> 00:14:03,360

while you transfer here from England.

227

00:14:04,851 --> 00:14:05,957

It surely is very hard.

228

00:14:06,133 --> 00:14:08,692

But I found the way
because I wanted to do it,

229

00:14:08,773 --> 00:14:12,759

and I did something
that I believe is quite strange,

230

00:14:12,891 --> 00:14:14,967

I did and Erasmus+
in my hometown.

231

00:14:15,511 --> 00:14:17,286

I don't how many have done that,

232

00:14:17,367 --> 00:14:20,619

but I think it is very strange.

233

00:14:21,233 --> 00:14:23,973

When I was doing my
application for Erasmus+

234

00:14:24,054 --> 00:14:27,828

and filled in English,
all the possible dangers I will face

235

00:14:27,909 --> 00:14:29,746

in Corfu where I've
lived and grown up,

236

00:14:29,790 --> 00:14:32,077

I was thinking that
this is very strange.

237
00:14:32,327 --> 00:14:35,548
But eventually it gave me
the golden ticket to do what I wanted.

238
00:14:35,629 --> 00:14:41,110
To achieve my goals,
without hearing all this noise.

239
00:14:42,016 --> 00:14:47,306
Finishing the PhD
and ending this circle and this path,

240
00:14:47,393 --> 00:14:50,115
that really changed me as a person

241
00:14:50,502 --> 00:14:55,547
and while I had hit a lot of goals
that I set in my life two years ago,

242
00:14:55,786 --> 00:14:59,022
that I officially started teaching,
as a contractor at

243
00:14:59,103 --> 00:15:01,522
the "Department of Audio
& Visual Arts", in Corfu.

244
00:15:02,348 --> 00:15:07,299
The main challenge I faced
as a new businessman,

245
00:15:07,667 --> 00:15:11,098
is what am I doing?
Wha identity do I have?

246
00:15:11,188 --> 00:15:13,540
What do I want to get across?

247
00:15:13,621 --> 00:15:17,030
There are theorists of the cinema
and practical cinematographers.

248

00:15:17,172 --> 00:15:18,187

What am I doing?

249

00:15:18,268 --> 00:15:19,987

What is practical
research in cinema?

250

00:15:20,108 --> 00:15:23,615

What changes could it bring
to the academic scene?

251

00:15:24,842 --> 00:15:26,395

You will be surprised.

252

00:15:26,797 --> 00:15:28,557

The feedback was negative yet again.

253

00:15:30,864 --> 00:15:33,686

The feedback
both from the academic

254

00:15:33,767 --> 00:15:36,369

and the cinematic environment,
was negative.

255

00:15:36,726 --> 00:15:39,015

You have to focus
either on the theoretical part

256

00:15:39,096 --> 00:15:42,916

and make movies separately,
without combining them.

257

00:15:43,879 --> 00:15:46,679

And they were right,
it is something very fresh for Greece.

258

00:15:47,058 --> 00:15:49,656

In England it has been
developed the last few years,

259

00:15:49,737 --> 00:15:51,743
in Greece it's a new path.

260

00:15:52,090 --> 00:15:54,323
That was the determining
moment I thought,

261

00:15:54,630 --> 00:15:55,779
What path should I take?

262

00:15:55,860 --> 00:16:00,565
Because then it's your identity,
what you are, what you want to show.

263

00:16:00,646 --> 00:16:02,361
Your own personal path.

264

00:16:02,386 --> 00:16:05,937
So I decided if it doesn't exist,
what's better than creating it?

265

00:16:06,633 --> 00:16:09,535
With great pleasure
I present to you my first book.

266

00:16:09,722 --> 00:16:11,986
It is called:
"The third path in Cinema",

267

00:16:12,380 --> 00:16:14,588
<i>It is basically this
personal journey,</i>

268

00:16:14,893 --> 00:16:20,134
this new model of academic
cinematographer, I present to Greece.

269

00:16:20,215 --> 00:16:23,236
It already exists abroad
but I have changed it a lot.

270

00:16:23,603 --> 00:16:25,124
Its my own personal path.

271
00:16:25,938 --> 00:16:28,346
What opportunity does
this model give me?

272
00:16:28,567 --> 00:16:31,789
Firstly, it helps me make
my movies exactly as I want,

273
00:16:31,931 --> 00:16:34,284
taking funds from
research programs,

274
00:16:34,450 --> 00:16:37,997
without limiting my work,

275
00:16:38,078 --> 00:16:42,623
or changing it for it to go to festivals
or in production companies etc.

276
00:16:43,263 --> 00:16:46,706
At the same time
my work helps with the research,

277
00:16:46,787 --> 00:16:49,339
because they work together as packets.

278
00:16:50,046 --> 00:16:53,061
In this journey I
discovered another love of mine,

279
00:16:53,142 --> 00:16:55,682
I wouldn't have discovered
if I didn't think about it.

280
00:16:55,763 --> 00:16:56,768
Teaching.

281
00:16:56,849 --> 00:17:02,237
It helps me present

all of this to the students,

282

00:17:03,270 --> 00:17:04,996
of the departments that I teach.

283

00:17:05,067 --> 00:17:10,694
So it gives a convenient deal,
that fulfills me for the first time.

284

00:17:11,234 --> 00:17:13,366
And I feel like
I found my own personal path.

285

00:17:13,533 --> 00:17:18,092
"The Third Path in Cinema",
is my own personal path.

286

00:17:18,644 --> 00:17:22,412
So I wanted to say
that the real change,

287

00:17:22,493 --> 00:17:26,165
is to create our own paths.

288

00:17:26,615 --> 00:17:28,992
It is difficult to make them,

289

00:17:29,073 --> 00:17:31,788
that's how amazing they are
when we create them.

290

00:17:31,892 --> 00:17:33,712
Because it is a part of our own flesh.

291

00:17:33,813 --> 00:17:36,279
It is completely ours.

292

00:17:36,973 --> 00:17:39,118
The third path is mine,

293

00:17:39,338 --> 00:17:41,830

and I hope for other
people from now on in Greece.

294
00:17:42,137 --> 00:17:43,576
I can't wait to hear yours.

295
00:17:43,700 --> 00:17:44,832
Thank you very much.

296
00:17:46,864 --> 00:17:49,888
Subtitles by
Georgia Plastara